

By og bygd inn i NTP

– faller regionbyene imellom?

Bærekraftig vekst i attraktive regionbyer er nøkkelen til verdiskaping i hele landet.

En av de viktigste norske suksesshistoriene er at vi har klart å opprettholde bosetting og ressursutnyttelse i hele landet. Skal vi lykkes med dette i årene som kommer, må vi sørge for sterke og bærekraftige regionbyer som fremmer kompetanse og næringsutvikling i sine regioner og distriktene rundt.

Når programkomitéleder Marit Arnstad i Senterpartiet foreslår å omprioritere midler fra storbyenes byvekstavtaler til nye bygdevekstavtaler, forstår vi godt intensjonen i det. Men Arnstads analyse utelater en helt vesentlig dimensjon: samspillet mellom by og distrikt. Dette samspillet er avgjørende for å sikre verdiskaping og en bærekraftig befolkningsutvikling i hele landet.

Her har regionbyene en fundamental rolle, og det er derfor på høy tid at regionbyene får en plass i Nasjonal transportplan.

Regionbyene Bodø, Ålesund, Haugesund, Arendal og Vestfoldbyen (Tønsberg, Sandefjord og Larvik) er bosted for om lag 500.000 mennesker. Vi har i flere år arbeidet sammen for å få muligheten til å gå inn i forpliktende avtaler mellom kommuner, fylker og stat. Vi ønsker å bidra til den nasjonale klimadugnaden ved å jobbe for nullvekst i personbiltrafikken og kutte lokale og globale utslipp. Skal vi få til dette må vi ha på plass et forpliktende samarbeid om arealplanlegging og bevilgninger gjennom Nasjonal transportplan.

Urbanisering er en sterk megatrend. Mer enn 50 % av verdens befolkning bor nå i byer, og vi ser de samme utviklingstrekkene i Norge. Dersom vi fortsatt skal ha et land der folk skal få å bosette seg i hele landet, må regionbyene gjøres enkle å forflytte seg inn og ut av. Bare slik skaper vi attraktive arbeidsmarkeder med høy kompetanse og god mobilitet i et stort omland. Skal vi unngå kompetanselekkasje til de større byene må regionbyene styrkes som attraktive sentrum med urbane kvaliteter som grønne lunger, frisk luft, satsing på kollektiv og aktiv transport, og høy grad av mobilitet. Dette klarer vi ikke alene.

Byene vi representerer fungerer som motorer for grønn omstilling og bærekraftig utvikling i regionene våre. Eksempelvis bidrar Bodø til å demme opp for nedgangen resten av Nordland opplever. Regionbyene må ikke falle mellom to stoler – mellom bygd og by – i Nasjonal transportplan. På samme måte som storbyen og bygda har sine roller, spiller regionbyene en viktig rolle for å skape en fremtidsrettet utvikling i våre regioner.

Vi klarer ikke den grønne omstillingen alene, siden vi ikke rår over tilstrekkelige midler og muligheter til å lage et attraktivt kollektivtilbud, bygge sykkelveier og lage gåvennlige byer.

Vi trenger en plass i NTP, og vi trenger et partnerskap med staten for å sikre grønn omstilling og bærekraftig vekst i hele landet.

Håkon Møller (MDG), leder for plan- og miljøutvalget i Bodø

Tore Johan Øvstebø (KrF), leder i styringsgruppen for Bypakke Ålesund

Arne Christian Mohn (Ap), ordfører i Haugesund

Arne Thomassen (H), Fylkesordfører i Agder

Kåre Pettersen (V), Hovedutvalg for samferdsel og FU, Vestfold og Telemark